

Wielsbeekse vrijwilligers maken erfgoed zichtbaar in het straatbeeld

Wat heb je nodig om lokaal erfgoed echt te laten leven? Volgens Monique Claerhout ([Juliaan Claerhout-kring](#)) en John Moerman (Werkgroep Erfgoed Wielsbeke) geduld, de juiste partners en mensen die hun talenten willen inzetten voor een gezamenlijk doel. Al meer dan twintig jaar bouwen ze aan erfgoedprojecten die verder gaan dan publicaties of lezingen. Met permanente infoborden en fiets- en wandelroutes brengen ze lokale geschiedenis tot bij de mensen.

EEN STERKE START

De Werkgroep Erfgoed Wielsbeke ontstond begin jaren 2000 vanuit de cultuurraad. Het begon kleinschalig, maar groeide snel uit tot een structurele werking met jaarlijkse publieksactiviteiten. De Juliaan Claerhout-kring, de lokale heemkundige vereniging, vormt daarbij een belangrijke inhoudelijke motor. Met hun archief, fotomateriaal, documentatie en kennis van de lokale geschiedenis leveren ze het fundament waarop de projecten worden gebouwd.

De samenwerking met de gemeentelijke cultuurdienst vormt een tweede cruciale pijler. Van bij het prille begin werden ideeën samen ontwikkeld, plannen afgetoetst en praktisch uitgewerkt. De heemkundige kring zorgt voor historische expertise, de gemeente voor financiële ondersteuning en de cultuurdienst voor logistiek en administratie. Die combinatie van inhoudelijke en organisatorische slagkracht bleek een sterke formule.

EEN PROJECT VAN LANGE ADEM

In 2024 zetten de drie partners een zichtbaar en blijvend erfgoedproject neer: 17 informatieve borden op historische locaties in de gemeente. Monique, redactielid bij de Juliaan Claerhout-kring en John, voorzitter van Werkgroep Erfgoed Wielsbeke, waren de belangrijkste trekkers van het project.

Voor de lancering stippelden ze een fietsroute en wandeltocht uit langs de verschillende locaties. Via infoborden en de ErfgoedApp ontdekken bezoekers de rijke geschiedenis van Wielsbeke.

Eén van de infoborden langs de fiets- en wandelroute.

Het project rond de infoborden liep ongeveer twee jaar. Dat vroeg regelmatige overlegmomenten en duidelijke afspraken.

'Zeker in de beginfase was het belangrijk om ideeën te verzamelen en tijdig keuzes te maken,' benadrukt Monique.

Voor de teksten op de borden was het cruciaal om correcte informatie te verzamelen en die beknopt en helder te formuleren. Drie mensen zorgden voor de redactie, maar alles werd samen besproken en afgetoetst met de betrokken vrijwilligers.

Iedereen bleef gemotiveerd door maandelijks samen te zitten en duidelijke afspraken op te volgen. 'Met enkele gedreven medewerkers kwam er schot in de zaak,' zegt John.

ERFGOED IN HET STRAATBEELD

Waarom kiezen voor infoborden op historische locaties? 'Omdat erfgoed zichtbaar moet zijn,' antwoordt John.

'Lokale geschiedenis gaat veel mensen aan. Maar als het niet rechtstreeks tot de mensen gebracht wordt, gaan velen er nooit over nadenken,' vertelt John.

Door erfgoed letterlijk in het straatbeeld te plaatsen, wordt het deel van het dagelijkse leven. De gekoppelde fiets- en wandelroutes zorgen ervoor dat mensen actief op ontdekking gaan in hun eigen gemeente. Zo bereiken ze ook Wielsbekenaars die anders niet spontaan een lezing volgen of publicatie lezen.

De informatie op de borden is gelaagd opgebouwd. In enkele zinnen lees je de essentie. Wie meer wil weten, leest de volledige tekst. En wie zich nog verder wil verdiepen, scant de QR-code. 'Omdat geschiedenis nooit af is, kunnen we via QR-codes blijven aanvullen met nieuwe inzichten, filmpjes, foto's of interviews,' zegt Monique. De combinatie van kerninformatie en digitale verdieping maakt het project duurzaam en flexibel. Nieuwe materialen kunnen toegevoegd worden zonder het fysieke bord te wijzigen.

Bezoekers stoppen aan de infoborden en leren bij over de lokale geschiedenis.

DE JUISTE PARTNERS OP HET JUISTE MOMENT

Doorheen de jaren leerden Monique en John dat goede samenwerking begint bij de mensen. Niet elk project vraagt voorafgaande expertise. Vaak is het traject zelf een leerproces. Interesse groeit gaandeweg, net als kennis. Ze gaan bij elk nieuw project dan ook gericht op zoek naar partners die inhoudelijk aansluiten bij het thema. Dat kan gaan van muziek- of toneelverenigingen tot musea, landbouwers of re-enactmentgroepen. 'Samenwerken is altijd een kwestie van afstemmen,' begint Monique. 'Het is een geven en nemen, maar als het enthousiasme ervan afdruipt, krijg je mensen mee.'

'Het heeft niet alleen te maken met iemands capaciteiten,' zegt Monique, 'maar vooral met de persoonlijke interesses die iemand heeft.'

Door met verschillende partners samen te werken – verenigingen, individuele vrijwilligers, gemeentelijke diensten – worden taken verdeeld volgens ieders talent. Werkfases worden uitgesplitst, maar iedereen blijft betrokken bij het geheel. 'Specifieke kennis, goede contacten of gewoon twee handige handen: je hebt ze allemaal nodig,' vat John samen.

VELE HANDEN LATEN ERFGOED GROEIEN

Ook in 2026 werkt de heemkundige kring en erfgoedwerkgroep aan een nieuw project rond levend erfgoed, gefocust op merkwaardige bomen in de gemeente. Opnieuw wordt gekozen voor een combinatie van inhoud, beleving en samenwerking – met aandacht voor een toegankelijk fiets- en wandelparcours.

Hun belangrijkste les voor andere erfgoedverenigingen? Hou het haalbaar, brainstorm met gelijkgestemden, zoek gemotiveerde partners, maak duidelijke afspraken en hou een realistische planning voor ogen. Want erfgoedprojecten slagen niet door één trekker, maar door een gemotiveerde groep mensen die samen initiatief nemen, verantwoordelijkheid delen en ideeën uitwerken.